

getwijfeld geleid tot de keuze van zijn hoofdthema, de Nederlandse versbouw, waar hij na zijn dissertatie nog herhaaldelijk op terugkwam. Wie zijn omvangrijke bibliografie opslaat ³⁾, zal ook merken dat hij een zekere voorkeur had voor figuren en verschijnselen van het tweede plan, waarvan hij de betekenis, zonder zich schuldig te maken aan de overdrijving waaraan speurders naar het buitenissige zich wel eens bezondigen, helder en scherp wist te plaatsen in een groter verband. Hij schreef uitstekend, zijn stijl was genuanceerd en puntig, oorspronkelijk zonder enige buitensporigheid. Die schrijfstijl weerspiegelt ten dele zijn persoonlijkheid, doch niet ten volle. Hij was in de omgang een hoffelijk en geestig mens, maar hij had een neiging om zich af te sluiten die men in zijn geschriften niet bespeurt. Alleen zij, die een scherp oor hadden voor de uiterst voorzichtige nuances waarmee hij zich uitdrukte als het om gevoelszaken ging, konden hem werkelijk verstaan.

In het vroege voorjaar van 1967 werd hij door een beroerte getroffen, die hem lichamelijk en – zij het in mindere mate – ook geestelijk tot een invalide maakte. Op 31 maart 1968, enkele maanden na het overlijden van zijn vrouw, overviel hem een zachte dood.

NOTEN

1) Voordrachten gehouden ter herdenking van den sterfdag van Erasmus op 10 en 11 Juli 1936 te Rotterdam. 's-Gravenhage, 1936. Uitgegeven als aflevering van de Bijdragen voor Vaderlandsche Geschiedenis en Oudheidkunde.

2) Zie: Erasmus Roterodamus. Catalogus van de tentoonstelling in het Museum Boymans te Rotterdam. Juli-Augustus 1936. Rotterdam, 1936.

3) Overzicht der geschriften van Dr. F. K. H. Kossmann bewerkt door J. C. Mazure. In: Opstellen door vrienden en collega's aangeboden aan Dr. F. K. H. Kossmann ter gelegenheid van zijn vijf en zestigste verjaardag en van zijn afscheid als Bibliothecaris der Gemeente Rotterdam. 's-Gravenhage, 1958.

W. H. DE MONCHY, 1894–1968

DOOR C. J. DU RY VAN BEEST HOLLE

Willem Hugo de Monchy is een van die mannen, die aan het einde van hun leven terugblikkend zeggen: 'nu al?' Men

zou dan kunnen verwachten dat het hem altijd voor de wind is gegaan, maar deze veronderstelling gaat in zijn geval niet op. De zojuist gestelde fictieve vraag is eigenlijk de sleutel tot de oplossing van het geheim van zijn levenskunst. De Monchy was een veelzijdig en hardwerkend man die vele grote verdiensten voor de stad Rotterdam heeft gehad. De stelling van Paul Valéry... 'que tous les grands hommes qui nous ont entretenus des grandes *gestes* qu'ils accomplirent finisaient tous par nous renvoyer au Bons Sens', heeft De Monchy ons door zijn voorbeeld dikwijls voorgehouden in een van de vele functies die hij in het Rotterdamse leven heeft vervuld.

Sedert het prille begin van de zeventiende eeuw toen de Monchy's uit Frankrijk waren gekomen leek het alsof de volgende generaties de afspraak hadden gemaakt hetzij als kooplieden, hetzij als artsen carrière te maken. De vader van Willem Hugo was koopman, lid van de firma M. en R. de Monchy en directeur van de Holland-China Mij. Zijn oudste broer werd arts en zo leek het alsof Willem Hugo per traditie voorbestemd was voor een hoge functie in het bedrijfsleven.

Zijn eerste praktische opleiding kreeg hij in zijn jonge jaren bij maatschappijen als W. M. Müller en Co, Pakhuismeesteren en de K.N.S.M. Na een complementaire opleiding bij een verzekeringsmaatschappij te Londen werd hij in 1917 procuratiehouder bij Phs. van Ommeren. Bij deze instelling diende hij in verschillende functies, o.m. als hoofd van de vestiging te Parijs tot het jaar 1933 toen hij de post van directeur der Holland-Amerika Lijn aanvaardde. Van 1957 tot zijn pensionering in 1960 was hij hoofddirecteur, daarna is hij nog geruime tijd commissaris geweest.

Gelijk de meeste stervelingen in onze samenleving was De Monchy op zijn 65ste jaar gedwongen zijn functie als leider van een groot bedrijf neer te leggen. Deze maatregel strookte echter geenszins met de levendige plannen van de zo vitale 'Pensionaris', die dan ook vrij snel een post kreeg die deze nieuwe titel waardig was. In januari 1959 werd hij vice-president en het jaar daarop president, van de Rotterdamse Kamer van Koophandel, waarmee hij de aansluiting der traditie met twee van zijn voorzaten uit een andere tak, nl. Engel Pieter en Michiel Marinus de Monchy, in het begin der vorige eeuw voortzette.

In 1963 moest Willem Hugo de Monchy het om gezondheids-

redenen kalmer aan gaan doen en trad hij af als voorzitter der Kamer van Koophandel.

Tevens stootte hij enkele commissariaten af maar hij bleef toch nog actief in de Graansilo-Maatschappij, de Hotelmaatschappij Rotterdam, de Nederlandse Beleggingstrust, Rolinco, de Euro-mast, Internatio en Dura's Aannemingsmaatschappij. Hiermede is slechts een opsomming van de man tussen de bedrijven gegeven.

Zijn veelvuldige belangstelling voerde hem nog tot vele andere functies. Daar is in de eerste plaats zijn liefde en oprechte belangstelling voor de kunst. Hij was een hartstochtelijk verzamelaar en geen beleggingsmaniak. 'De liefde voor de kunst heb ik van mijn moeder geërfd' placht hij te zeggen, 'omdat zij stamde uit het kunstenaarsgeslacht Rochussen'! Vanzelfsprekend brachten deze activiteiten hem in nauwe relatie tot de massa en wel in het bijzonder de Rotterdamse. Hij was lid van de Commissies van Toezicht op het museum Boymans-Van Beuningen, en het Historisch Museum en tevens was hij bestuurslid van de Stichting Museum Boymans-Van Beuningen. Jarenlang heeft hij als voorzitter van de Erasmusstichting meegewerkt aan de uitbreiding van het stedelijk cultuurpatroon door subsidies en schenkingen te geven aan diverse instellingen en personen. Hij was een van de zeer weinige Rotterdammers, die voor de musea van zijn stad in eigen buidel tastte en op gezette tijden dan weer eens Boymans of het Historisch Museum met een schenking verrijkte op de manier waarop een grootvader zijn kleinkinderen soms onverwacht kan verrassen. Naast andere bemoeienissen op het terrein van de kunst zoals bestuursfuncties in de stichting voor Grafische Kunst 'Lucas van Leyden' en de Vereniging Rembrandt gaf hij dikwijls waardevolle adviezen en gedachteninjecties aan bepaalde plannen op cultureel gebied in het algemeen. Als voorbeeld hiervan gelde zijn lidmaatschap van de gemeentelijk commissie 'oud Delfshaven' waarin hij het financiële meesterbrein was voor de uitvoering van het 'masterplan' tot de algehele restauratie van het Aelbrechtskolk-areaal, dat onlangs door de Rijksdienst voor de Monumentenzorg tot beschermd stadsdeel werd verklaard. De schakel die de culturele keten sluit is de antiekhandel waarmee De Monchy uiteraard veel zaken deed en waar hij een geziene en gewaardeerde klant was. De waardering was wederzijds en in feite was De Monchy een tikje trots dat het